

Ujvári Péter emléke

Ujvári Pétert, a csendes bölcsőt, aki soha nem csodálkozott semmin, de szent ámulattal tudott gyönyörködni a lényegtelen kicsinyiségeken lángrobbanókban, s szenzációkeresőkben, — végre elvitte a gyomorhaja. Mindig finyás volt, törekény, jóformán szófabrikában élt s úgy hozzátartozott az a falatjaihoz, mint a finom francia regények ebédjéhez a csemege. Benne élt Péter az emberi hullámzásokban, tülekedésekben és vergődésekben; sok mindent meglátott, ami mellett vagy észrevétlenül megy el a modern lélek, vagy elég okos hozzá, hogy ne vegyen róla tudomást, különben megfekszi a gyomrát. Az övét már harminc év előtt is megfekszték a sok tapasztalat, — elképzelhető, hogy mennyit kellett szenvednie azóta is, amióta megszorodtak az alkalmak s Péter csak bővült tapasztalatban és finyasságban.

Voltaképpen nagyon megelégedetlen ember lett volna, ha nem tud elmerülni az írásban, a legnagyobb vigasztalóban. Nem újsághoz akart ő kerülni, mikor szegedi lakos lett, hanem a zsidó hitközséghez, valami kis hivatalba. Péter papnak készült, megfelelő képzettsége is volt, általános tudása sem jelentéktelen, — valamin mégis megakadt a dolog, nem reflektáltak rá. Ez a mellőzés aztán örök tövis maradt a szívében s csendes rezignációra készítette, ha szó esett volna róla.

— Azért ismerem úgy a Talmudot, mint sok hitközség együttvéve, — mondta ilyenkor s valóban, Péter sokszor ejtett bennünket álmélkodásba sokoldalúságával, főleg ami a saját tudományára vonatkozott.

Mindent tudott biztosan, amihez mások csak konyitottak, szenvedélyesen szeretett vitatkozni, de ezt sem az erőszakosok, a maguk véleményét kézzel-lábbal rádtukmálók módján, akiknek ezenkívül semmi se szent. Péter türelemmel tudott várni s akkor „felvilágosított”, azt is halkan, mint a jó tanár, aki beleszédül a diák halandzsázásába és egyetlen kérdéssel visszatér a tárgyat a mellékvágányokról.

El lehet képzelni, milyen pompás újságíró volt. Zengő, szép magyar a nyelvezete, nem is dolgozott könnyen, mert megszenvedett az írásban, amíg megtalálta a kellő kifejezést s olyan tömören fejezhette ki magát, ahogyan azt a tárgy komolysága, vagy méltósága megkívánta. Ez a lassúság nem fogyatékoság, hanem műgond. A laikus azt képzelte, hogy az írás gyerekjáték s ezért lát az ember annyi dilettáns „remekművet”, tücskötbogarat, dudvát az elmeszüleményeikben. Kiváló szónokok, nagyműveltségű emberek se tudnak írni s volt már az idők során próba, amikor jeles államférfiú vért verejtékezett, mikor azt mondták neki: írjon meg újság számára egy tíz soros hirt erről, meg erről a témáról.

Péter mindig tudta, hogy mit ír, az ő híhetlenül apró betűiben, példátlanul szoros soraiban sosem volt javítás, az ő mondanivalói gyöngyszemként peregetek, hatásukban pedig akárhányszor döbbenetek voltak. Mintha a gondolatainak javarésze a sorok között domborodott volna elő masszív erővel, lendülettel, fanatikus igazságkereséssel, az ügyefogyottak, szegények védelmében.

A legszerényebb ember volt ott is, ahol ő a legelső. A társas érintkezésből csak annyit ragdott ki, amennyi szükséges hozzá, hogy el ne vaduljon az ember, a szabad idő pedig a családé, ahol a hozzá hasonló filigrán feleségével együtt féltő gondallal nevelik az izmos kis tigriseket, a gyönyörű fiaikat.

— Péter nélkül nem sokat ér a mulatság, mondogattuk, mert ha csak óvatosan tölt is a szódavizébe egy csepp bort, az ő lelkesége, finom humora, mindent elborító, de mindennel ki is engesztelő szarkazmusa adja meg a tokaji nedűt.

Igen ám, de hogy lehessen hazulról kiemelni, mikor annyira félti az egészségét az élete párja! Mert hogy ő szívesen jönne néha.

Elküldte hát Liptai Imre a szerkesztőségi szolgát este kilenckor a lakására.

— A szerkesztő ur úzeni, tessék bejönni, mert meghalt Kossuth Ferenc.

Péter adta a hangosat.

— Mondja meg, hogy én eleget dolgoztam már ma, írjon róla cikket, aki akar. Nem megyek.

A felesége ijedten nézte.

— Péter, fiam...

— Nagyon szívesen meghallgatom, amit mond, csak ne próbáljon rábeszélni.

— Nem akarom zaklatni, mégis...

Péter keserűen felkacagott.

— Ha olyan fontos valakinek, hogy mit ír halála után a Híradó, haljon meg idejében, nappal, amikor bent vagyok a szerkesztőségben. Én nem megyek. Érti fiam? Nem me-gyekk!!

Minden furfangját össze kellett szednie az asz, azonynak, hogy végre engedjen Péter.

— Hátha nem is igaz a hír! Már a múltkor is kacsának bizonyult!

— Azért sose lehet tudni.

— Isten, neki.

Fél óra múlva köztünk volt Péter, akire akkor is vigyáztunk, ha ő maga nem tudott volna magára. Hajnalban színjőzanon került haza.

— Ugye, megéreztem, hogy nem igaz! Az utolsó percben jött a telefonhoz, hogy kutya baja. Aludt egész nap otthon, ezért gondolták, hogy meghalt.

— Azért, fiam, résen kell mindig állni. Istennem, mennyire másképp élnék, ha sikerült volna ez a kis hivatal...

Abban az időben nagyon sok nevezetes férfiú körül játszottunk a halállal, ha Péter nélkül nem tudtunk szórakozni. Kellett az ő megfontoltsága, mérséklete a mi zabolátlanságunk közé, tudatosan és tudat alatt egyaránt.

Egész fiatal korában az ország egyik legelőkelőbb lapja közölte a csodálatosan finom noveláit. Az egyiket aztán visszaküldték neki.

— Gyenge.

— Soha jobbat nem tudok írni, vallotta Péter a hivatottak mindennél erősebb önkritikájával.

Még egyet küldött, szántszándékkal gyengét, elrontottat, de tömegszájnak valót, — azt közölték. Erre aztán a koldusok önértékeléssel megszakította a lappal az összeköttetést.

Nagy tudása, általános műveltsége, nem érvényesült úgy a fővárosban való telepedése után, mint ahogy azt megérdemelte. Tuláságosan szerény volt, szinte félénk. Az étellel meg tudott aludni, de a tollával nem, épp úgy hiányzott az ellentálló ereje, mikor a névtelen kulik számát

Hirek

1/25. Vasárnap. Róm. kath. D. 3. Pál ford. Protestáns D. 3. Pál ford. Nap két 7 óra 36 perckor, nyugszik 4 óra 49 perckor.

Egyetemi könyvtár vasár- és ünnepnap zárva. Somogyi-könyvtár zárva. Múzeum nyitva délután 10-től fél 1-ig.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Barcsay Károly, Széchenyi-tér 12. (Tel. 1270.) Frankl Antal, Szent György-tér 6. (Tel. 1118.) Gergely Jenő, Kossuth Lajos-sugárut 31. (Tel. 1062.) Löbl Imre dr., Gizella-tér 5. (Tel. 1819.) Moldván Lajos, Újszeged, Vedres-ucca 1. (Tel. 1846.) Selmezi Béla, Somogyi-telep. (Tel. 3425. szám.)

— **Királyhalmi deputáció a polgármesternél.** A királyhalmiak deputációja járt szombaton a polgármesternél. A küldöttség sajnálattal értesült arról, hogy a királyhalmi plébános megválasztását elhalasztották, mert a kegyuri bizottság választása sem vált jogerőssé. Arra kérte a polgármestert, hogy sürgesse meg a belügyminiszternél a megfellebbezett közgyűlési határozat jóváhagyását. A küldöttség ezután az ujonnan épített királyhalmi templom berendezési munkálatainak befejezését szorgalmazta. A polgármester kijelentette a küldöttség előtt, hogy egyelőre a lebontott Demeter-templom egyik Mária-oltárát küldi ki Királyhalmára, sürgősen, intézkedik, hogy a templom butorzata minél hamarabb elkészüljön. Közölte azt is a küldöttséggel, hogy a Demeter-templom régi orgonájából két kisebb orgonát készített a város és az egyiket a királyhalmi templom kapja meg rövid időn belül. Megígérte végül, hogy a kegyuri bizottság ügyének elintézését megsürgeti a belügyminiszternél.

— **Miskolc közgyűlése is megszavazta a világtáji üzemmél való megegyezést.** Miskolcra jelentik: Tegnap került Miskolc közgyűlése elé az a szerződéstervezet, amelyet dr. Hódobay Sándor polgármester dolgozott ki a villamosági üzemmél való megegyezésre és amelyet a kisgyűlés nagy többséggel elfogadott. A közgyűlés igen hosszú vita után 88 szavazattal 3 ellenében szintén elfogadta a tervezetet.

— **Halálozás.** Timár István Máv. nyugdíjas főraktárnok folyó hó 24-én meghalt, temetése 26-án délután fél 4 órakor.

— **Szabadegyetemi előadás.** A Ferenc József Tudományegyetem Barátainak Egyesülete 29-én, csütörtökön délután 6 órakor az egyetem jogi karának I. számú tantermében (központi egyetem, II. em.) szabadegyetemi előadást tart. Előad dr. Bartucz Lajos egyetemi magántanár, a Néprajzi Múzeum igazgatója: „Az alföldi magyarság embertani kutatása” címen.

x **Del-Ka léli idényárúsítása** szenzáció erejével hat. Hócsnók, hócsnák féláron. 92

VIGYÁZAT!

Csak 1, 4 és 10 darabos eredeti csomagolásban fogadja el a

DARMOL

hashajtót, minden csomagon **DARVOL FELIRÁSSAL**

Utánzatokat

és más csomagolást B. 6

utasítson vissza!

szaporította aláíratlan, de feltűnést keltő cikkeivel, ellentétben azokkal, akik három soros közlemény alá hat sor nevet írnak. De a fővárosban bontakozott ki regényíró tehetsége, sok könyvet írt, szépiroli talentumát víven bele a talmud számtalan szépségébe. A zsidó lélek, a zsidó hitélet volt ezeknek a regényeknek a témája, tele idézettel, szakkifejezéssel, — egyik-másik jiddis nyelvre fordítva elterjedt az egész világon, épp csak Péternek nem volt belőlük haszna.

Szegénynek született, szegényen is halt meg, minden haszna az maradt, ami egész életében a főigyekezete volt: nagyon derék fiakat nevelt a hazának. A régen elcsitult, fanyar kedvek ködén át bátorlalanul visszacsillanó, gondtalan, bohémestendők emléke azonban sosem térhet napirendre Péter baráti meleg szíve, emberszeretete, embersége felett.

— **A Szegedi Alföldkutató Bizottság** értesíti tagjait, hogy rendes heti összejövetelét hétfőn délután 5 órakor tartja a Kass-szálló magasszobáiban 21. számú helyiségében. Vendégeket szívesen lát az elnökség.

x **Ekszeres készítése és átalakítása** legszebb kivitelben, olcsó árban. Mülhoffernél (Széchenyi-tér 9.). 347

— **Nőgyűlés a Munkásotthonban.** A szociáldemokrata párt nőszervező bizottsága vasárnap délután 4 órakor a Munkásotthonban (Hétvezér-ucca 9.) nyilvános népgyűlést tart a kulturszervek közreműködésével.

— **Anyák iskolája.** A Szegedi Stefánia Szövetség Párisi-körúti védőintézete vasárnap a Kossuth Lajos-sugáruti elemi iskolában délután 4 órai kezdettel „Anyák iskolája” címen egészségügyi előadást tart. Előadók dr. Örmössy Erzsébet és dr. Beretzk Péter. — A Stefánia Szövetség 57. számú védőintézete vasárnap délután 4 órai kezdettel a Jókai-uccai belvárosi fiunépiszkolában előadást tart. Előadó dr. Török Gábor.

x **Főnyeremény jól és olcsón vásárolni** a Dugonics-téri Butorcsarnokban. 77

x **Pacsmaoling Jazz** vasárnap a Munkásotthon-tánciskola jelmezes estélyén. Mókai Hangulat! Jelmezek díjazva. 370

Mindenki örül, hogy

olcsóbb lett a harisnya

Hibátlan mosó selyem- **2.35** harisnya

Hibátlan mosó selyem- **2.65** harisnya

Hibátlan mosó selyem- **2.95** harisnya egész nehéz

Lusztig Imre

Széchenyi tér 2. szám.